

Károsítóhelyzet alakulása Zala megye, 2021.08.23-08.30.

Időjárás:

A múlt héten bekövetkezett a meteorológusok által is előrejelzett lehűlés a megyében. Az időszak alatt 3 nap hullott csapadék, összesen 25-35 mm mennyiségben. Az esős napokon nőtt a levélnedvesség tartam (10-13 óra között alakult), emellett a páratartalom is 85 % fölé emelkedett. A nappali és éjszakai hőmérsékletek kora ősziessé váltottak, a minimumok 8,2-12,9 a maximumok 16,1-21,8 fok között alakultak (átlag: 11,6-15,1 fok).

REPCE

A szik-, 2-4 leveles **repce árvakelésen** a bolhák felszaporodása nem erősödött, a kártételek legfeljebb gyenge mértékűek. Az árvakelésű repcén megjelentek a fómás betegség levéltünetei.

Folyamatos a fővetésű repce alá a talaj előkészítés a megyében, a déli-délnyugati területeken megkezdődött és talajállapottól függően halad a vetés. A nedves talajállapotok remélhetőleg egyenletes, gyors kelést eredményeznek ezért a preemergens (vetést követően leghamarabb 4-5 nap múlva várható kelés, tehát a kezeléseket ez idő alatt javasolt elvégezni) és korai posztemergens gyomirtásokra fel kell készülni.

KUKORICA

Növényfenológia: viaszérés.

Károsítók:

Kukoricában a **kukoricamoly** második nemzedékének rajzása folyamatos, csökkenő számú, 1-3 db imágó/csapda/3 nap fogással a fénycsapdában.

A **fuzáriumos csőfertőzés** fellépése gyenge mértékű (csak a csővég érintett), nem emelkedett de a párás, esős napokat követően növekedésre számíthatunk (jelenleg ~3-5 %-os).

Az erdő melletti, közeli területeken gyakori a **vadak** kártétele, ennek nyomán pedig a **golyvás** betegség előfordulása is növekedett.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: citromérés második fele.

Napraforgóban betegségek tekintetében nem történt jelentős változás a múlt héthez viszonyítva.

Az **alternáriás foltosság** a leveleken közepes mértékben (4-es skála – 26-50 %), a száron és a tányérokban gyenge mértékben figyelhető meg.

Az érzékeny állományokban (mély fekvésű táblákon) a **diaportés betegség** fellépése a leveleken közepes mértékű (3-4 skála – 11-50 %), bizonyíthatóan már nem növekedett.

A sérült tányérokban a **rizópuszos és a botritisz** fertőzöttség kissé erősödött, de így is csak gyenge fertőzöttség jellemző. A csapadékos, párás időjárási körülmények kedveznek az újabb tünetek kialakulásához ezért amint a napraforgó érettségi állapota engedi, az állományszáritásokat meg kell kezdeni.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA, DIÓ

Növényfenológia:

Szilva: gyümölcsszíneződés-érés;

Alma, körte: színeződés, betakarítás folyamatos;

Károsítók:

Almában a csapda fogások alapján az **almamoly** rajzása még tart, de észlelési szintű. A károsított gyümölcsök aránya ~3-15 %-os (körtében hasonló a helyzet).

Az **almafalisztharmat** és az **almafa varasodás** levél-és gyümölcstünetei nem növekedtek (közepes-erős (3-5-ös skála, 11-75 %).

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása folyamatos, de jelentősen csökkent, 10-14 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán.

Szilvában a **szilvamoly** rajzása folyamatos, az előzőhöz hasonlóan csökkenő tendenciájú, 8-12 db imágó/csapda/3 nap fogással. A csapadékos napokon szilvában továbbra is jelentős a **gyümölcs monília** fertőzésveszélye, védekezés az é.v.i. függvényében javasolt.

Cseresznyében, meggyben a **blumeriellás levélfoltosság** nem terjedt jelentősen, legfeljebb gyenge mértékű a fertőzöttség. Házi kertben a lombhullás folyamatos.

Dióban a **dióburok-fúrólégy** rajzása folyamatos, nagyszámú, (a védett ültetvényekben csökkenő). További védelem javasolt.

SZŐLŐ

Növényfenológia: érés, szüret (pl. Irsai Olivér).

Szőlőben a **lisztharmat** levéltünetei nem erősödtek, a védett ültetvényekben legfeljebb gyenge fertőzöttség jellemző, nagyon alacsony számú kazmotécium képződéssel. Házi kertben előfordul közepes levélfertőzöttség (2-4-es fokozat) is, de itt az érzékeny fajták fürtjeinek fertőződése jellemzőbb. Intenzíven védett ültetvényekben a betegségre érzékeny fajták másodfürtjei károsodtak.

A **peronoszpóra** fertőzéséhez a csapadékos, párás időjárási körülmények kedveznek, de a lehüléssel a betegség lappangási ideje, növekedett. Tünetek a hajtásvégi leveleken láthatóak, gyenge-közepes mértékben, egy-egy folt mérsékelt sporulálásával (1. fotó).

1. fotó: Peronoszpóra tünetek a hajtásvégi leveleken

A gyakoribbá vált esőzések, sebek, sérülések és a szőlő érése (bogyóhéj vékonyodás, cukorképződés) továbbra is kedvező feltételeket teremtenek a botrítiszes fertőzés kialakulásának. A betegség ellen megelőző védelem az élelmezés egészségügyi várakozási idők betartása mellett indokolt!

Fokozódott a fertőzött ültetvényekben a **fitoplazma-szerű tüneteket** mutató tőkék előfordulása (2. fotó). A gyanús tőkét mihamarabb távolítsuk el az ültetvényből!

2. fotó: Fitoplazma tünet kékszőlő fajtán

Egyéb:

A színesedő-érő **bodzában a foltosszárnyú muslica** felszaporodása a csapda fogások alapján lassú, az almaecetes csapdákból észlelési szintű a kártevő előfordulása (1-5 db imágó/csapda/hét). Kártételt egyelőre nem találtunk. A folyamatos szedés miatt növényvédőszeres beavatkozásra már nincs lehetőség (az é.v.i. miatt), ezért a mielőbbi betakarítás javasolt. **Szederben** hasonló a helyzet, azzal a különbséggel, hogy a csapdák ugyan itt is észlelési szinten fogják a kártevőt, de a kártételek már megfigyelhetők (kineveléssel is bizonyíthatóan), egyelőre alacsony szinten.

Zalaszentlőrinc, 2021. augusztus 30.

Tűh Annamária
előrejelző